

Co nás potkalo v uplynulém roce?

V roce 2025 jsme zaznamenali nárůst počtu případů vybraných infekčních onemocnění, který mohl a může neočekávaně zasahovat do provozu ambulancí. Nejvýznamnějším problémem byla epidemie hepatitidy A, zvýšený výskyt byl však zaznamenán i u dalších vybraných onemocnění.¹

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (do 10/25)
Invazivní mening. on.	23	11	17	15	15	21
Virové střevní infekce	3 809	3 365	12 294	6 621	7 600	8 649
Spalničky	4	0	0	0	33	40
Hepatitida A	144	187	66	55	461	2 366
Herpes zoster	3 895	2 966	2 741	3 271	3 175	6 313

Zdroj: ISIN 2025¹

Všechny výše uvedené nemoci mají společné to, že jde o infekční onemocnění, jimž lze předcházet očkováním.

Invazivní meningokoková onemocnění

Díky plné úhradě očkování u dvou nejohroženějších kohort – kojenců do 1 roku věku a adolescentů – se v posledních letech podařilo významně snížit celkový počet případů invazivních meningokokových onemocnění (IMO). IMO ale stále patří mezi nejzávažnější a nejrychleji probíhající infekční onemocnění. Je proto důležité v očkování pokračovat, aby nedošlo k dalšímu nárůstu počtu případů, který jsme pozorovali v minulém roce. V červenci 2025 byl medializován případ zahraničního studenta hospitalizovaného ve FN Motol s podezřením na meningitidu; diagnóza byla potvrzena a jako původce byl identifikován meningokok skupiny B.² Meningokok B patří mezi nejčastější původce IMO v ČR. V prevenci meningokoků skupiny B je účinná ochrana dosažitelná pouze očkováním. Jednou z dostupných vakcín určených k prevenci meningokoků skupiny B je Bexsero.

Vakcína BEXSERO je indikována k aktivní imunizaci jedinců od 2 měsíců věku a starších proti invazivnímu meningokokovému onemocnění způsobenému kmeny *Neisseria meningitidis* skupiny B.³ Tato vakcína představuje efektivní formu ochrany proti meningokokům skupiny B pro všechny Vaše pacienty.

Virové střevní infekce

Rotaviry jsou v ČR nejčastějším původcem průjemových onemocnění u dětí do 2 let věku. Hlavním cílem RV vakcinace v ČR je prevence závažných RVGE u kojenců a malých dětí, snížení morbidit, snížení počtu hospitalizací, ambulantních vyšetření a nozokomiálních rotavirových infekcí.⁴ Jednou z dostupných vakcín v ČR je **vakcína Rotarix**, určena k aktivní imunizaci dětí ve věku 6 až 24 týdnů. Očkovací schéma se skládá ze dvou dávek. Interval mezi dávkami by měl být nejméně 4 týdny. Při včasném zahájení očkování může

být očkovací schéma dokončeno již v 10 týdnech věku dítěte. Očkovací schéma musí být dokončeno do 24. týdne věku.⁵

Epidemie hepatitidy A

Loňská epidemie byla nejhorší epidemií hepatitidy A za posledních 35 let. Česká populace patří, stejně jako obyvatelé vyspělých států, mezi vnímavé k VHA . Epidemie vyvolala obrovský zájem o očkování a některé ordinace evidovaly dočasné výpadky vakcín. Tento případ nám ukazuje, jak je důležité myslet na prevenci očkováním včas, optimálně v epidemiologicky příznivé situaci.⁶

Vakcína Havrix je indikována k aktivní imunizaci proti infekci vyvolané virem hepatitidy A u jedinci ve věku 16 let a starších, vakcína Havrix Junior monodose u jedinců ve věku od 1 roku do 15 let (včetně). K zabezpečení dlouhodobé ochrany po základním očkování se doporučuje podat posilovací dávku. Tato dávka má být přednostně podána za 6 až 12 měsíců po základním očkování, ale lze ji podat až do 5 let po základním očkování.⁷

Pásový opar

Onemocnění je způsobené reaktivací viru, který způsobuje plané neštovice. Až 99,5 % lidí ve věku nad 40 let má tento virus už v sobě. Přibližně u 1 ze 3 lidí se může tento virus znovu aktivovat.* Onemocnění se obvykle projevuje bolestivou vyrážkou s puchýřky, které se obvykle objevují na jedné straně těla nebo obličeje podél postiženého nervu a hojí se 2 až 4 týdny. Pacienti popisují bolest jako pálení, bodání nebo ji přirovnávají k elektrickým výbojům. Bolest může být tak intenzivní a limitující, že dokáže narušit každodenní běžné činnosti jako jsou chůze nebo spánek. U některých pacientů může bolest přetrvávat až měsíce, někdy i roky. Tento stav se nazývá postherpetická neuralgie.

Vakcína Shingrix pomáhá chránit dospělé jedince před pásovým oparem a postherpetickou neuralgií (bolestí PHN), dlouhodobou bolestí nervu po onemocnění pásovým oparem. Očkování proti pásovému oparu se aplikuje ve dvou dávkách, druhá dávka může být podána mezi 2 a 6 měsíci po první dávce.

Shingrix je určen pro:

- dospělé ve věku 50 let a starší
- dospělé ve věku 18 let a starší se zvýšeným rizikem výskytu pásového oparu.

Na očkování proti pásovému oparu můžete využít příspěvek od zdravotní pojišťovny, např. 3 000 Kč od VZP.#

Doporučte očkování proti preventabilním onemocněním všem svým pacientům včas.

*Příspěvek na očkování proti pásovému oparu ve výši 3 000 Kč nabízí pouze VZP, a to jednou za kalendářní rok pro pojištěnce starší 50 let. O pravidlech čerpání a výši

příspěvků na očkování proti pásovému oparu se prosím informujte u příslušné zdravotní pojišťovny.

#Na základě dat z USA, nemusí být reprezentativní pro světovou populaci.

Reference:

1. Výskyt vybraných hlášených infekcí v České republice, leden - říjen 2025, porovnání se stejným obdobím v letech 2016-2024 (počet případů), Epidat 2016-2017 - dle data hlášení; ISIN 2018-2025 - dle data vykazání
2. Novinky.cz, *Stav studenta s meningitidou je vážný, do nemocnice v Motole přišel po svých*, 22.7.2025, dostupné: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-stav-studenta-s-meningitidou-je-vazny-do-nemocnice-v-motole-prisel-po-svych-40531200>
3. SPC Bexsero, dostupné: <https://gskkompendium.cz/spc-bexsero>
4. ČVS ČLS JEP, Doporučení pro očkování proti rotavirovým infekcím v České republice, dostupné: [Vakcinace.eu - Doporučení pro očkování proti rotavirovým infekcím v České republice](https://vakcinace.eu)
5. SPC Rotarix, dostupné: <https://www.gskkompendium.cz/spc-rotarix-peroralni-suspenze-ve-stlacitelne-tube>
6. ČT24, Žloutenkou A se letos nakazilo nejvíc lidí od sametové revoluce, dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/zloutenkou-a-se-letos-nakazilo-nejvic-lidi-od-sametove-revoluce-366783>
7. SPC Havrix, dostupné: <https://www.gskkompendium.cz/spc-havrix-1440-inj-sus>

Vakcíny Bexsero, Havrix Junior monodose, Havrix, Rotarix, Shingrix jsou registrované léčivé přípravky vázané na lékařský předpis. Vakcíny se aplikuje do svalu formou injekce (obvykle do stehna nebo horní části paže). Vakcína Rotarix se podává ústy. Po očkování rotavirovými vakcínami byl velmi vzácně pozorován nežádoucí účinek intususcepce (část střeva je neprůchozí nebo vchlípená). Příznaky se mohou projevovat jako závažná bolest břicha, přetrvávající zvracení, příměs krve ve stolici, otok břicha a/nebo vysoká teplota. Pokud u svého dítěte pozorujete jeden z těchto příznaků, ihned kontaktujte lékaře.

O očkování se poraďte se svým lékařem nebo lékařem Vašeho dítěte. Před použitím si pečlivě prostudujte příbalovou informaci dostupnou též na www.gskkompendium.cz. Případné nežádoucí účinky, prosím, nahláste na cz.safety@gsk.com. Očkování nemusí chránit 100 % očkovaných.